

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๓/๑๒๘๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 19780
วันที่ 13 ต.ค. 2558 9.00 น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่ ๑๘

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ความเห็นประกอบพิจารณาการยอมรับพิธีสารแก้ไขความตกลงทริปส์ด้านสาธารณสุขของไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

13 ต.ค. 2558

จัดเข้าวาระ.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๓) ๓๒๗๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นต่อการยอมรับพิธีสารแก้ไขความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าด้านสาธารณสุข (Protocol Amending the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS)) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็น ดังนี้

๑. ประเด็นสารัตถะ

๑.๑ ไม่ขัดข้องต่อการยอมรับพิธีสารฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒ การยอมรับพิธีสารฯ โดยผนวกข้อ ๓๑ ทวิและภาคผนวกในความตกลงทริปส์ จะมีผลให้ไทยเป็นประเทศที่สามารถได้รับการผ่อนปรนภายใต้ความตกลงทริปส์เพื่อประโยชน์ทางสาธารณสุข เช่น การใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในสิทธิบัตร (Compulsory Licensing – CL) เป็นต้น ในการผลิตและส่งออกยาไปยังประเทศที่ไม่มีศักยภาพการผลิตได้ นอกจากนี้ จะเป็นการแสดงเจตนารมณ์เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงยาของสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization – WTO) ที่ไม่มีศักยภาพในการผลิตยาด้วย

๒. ประเด็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

โดยที่พิธีสารฯ จัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มเติมความสมบูรณ์ให้กับระบบสิทธิบัตรตามที่กำหนดไว้ในความตกลงทริปส์ โดยในพิธีสารฯ ระบุให้มีการเพิ่มข้อ 31 bis และเพิ่มภาคผนวก (Annex) เข้าไว้ในความตกลงทริปส์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ Annex 1C ของความตกลง WTO (Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization) ดังนั้น พิธีสารฯ จึงเป็นการทำหนังสือสัญญาเพื่อแก้ไขหนังสือสัญญาที่เกี่ยวกับการค้าเสรี และอยู่ในข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา ๒๓ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน

๓. ประเด็นการออกกฎหมายเพื่อรองรับมาตรการบังคับใช้สิทธิ (Compulsory Licensing – CL) เพื่อส่งออกยา

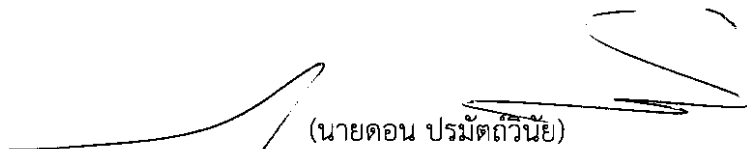
โดยที่ผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลกได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่า “การยอมรับพิธีสารฯ มิได้ก่อให้เกิดพันธกรณีในการตรากฎหมายภายในเพื่อรองรับกลไกตาม

/ย่อหน้า ๖ ...

ย่อหน้า ๖ ของปฏิญญาโดฮา แต่จะเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของไทยที่จะเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิก (WTO) สามารถใช้มาตรการ CL เพื่อส่งออกยา ... โดยไม่ได้บังคับว่า ประเทศสมาชิกที่ยอมรับพิธีสารฯ แล้วจะต้องนำมาตรการนี้มาใช้” ดังนั้น หากปัจจุบัน ไทยยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จะใช้มาตรการดังกล่าว ก็ยังไม่มีผลความจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายมารองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีในขณะนี้ แต่เมื่อใดที่ไทยมียุทธศาสตร์ที่จะใช้มาตรการดังกล่าว ก็จะต้องพิจารณาว่า บทบัญญัติในเรื่อง CL ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพียงพอที่จะรองรับการดำเนินการหรือไม่ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติฯ ก็ต้องดำเนินการให้เรียบร้อยก่อนการใช้มาตรการดังกล่าว ซึ่งเงื่อนไขที่กล่าวมานี้ สมควรที่จะได้ระบุไว้ในการนำเรื่องพิธีสารฯ เข้าสู่การพิจารณาเพื่อขอรับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามข้อ ๒ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๙

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗